

vestureuropearum. Føroyingar vildu hava ein suverenitet, sum Kjartan kallaði tað. Ikki ein suverenitet í beinleiðis stjórnsmálafrøðiligari merking, men ein excellens í handilsligum týðningi, ið bert kemur, um tú ert frægur, ella kanska bestur á tínum øki. Tú ert alto suverenur, um t.d. aðrar fyrirkur vilja hava teg. Tískil segði menningarstjórin tað vera alneyðugt at fara út at hyggja eftir øðrum fólki og tjóðum, skulu vit kenna okkum sjálvi. Valið byrjar hjá tær sjálvi, men tú mást meta teg í mun til onnur. Tann føroyski marknaðurin er eisini lítil, og tær føroysku fyrirkurnar smár. Verða tær bert á tí føroyska marknaðinum, gerast tær tískil heldur ikki so suverenar. Tí tann, ið bert verður heima við grúgvuna fær ikki nógv vitan um seg sjálfan, bert mistreyti, segði Kjartan L. Kristiansen, og bað teg lesandi í salinum ikki bert hugsa um ta almennu umsitingina, tá teg komu heim, tí so var lítil nytta í teimum.

Laksurin vendir heim

Eftir framløgur í tveir tímar var pallborðsordaskifti. Við borðið sótu Pál Weihe, læknaestjóri, Annika Joensen, stjóri í Ferðaræðnum, Niels Christian Nolsøe, stjóri í Elektron, Petur Joensen, frá Oljufyrirsitingini, og Meinhard Jacobsen, stjóri í Føroya Fiskavirking. Ólavur Ellefsen úr fyrirkuni VIT var orðstýrari, og hann skuldi fáa hesi fimm at siga frá teirra hugsanum, vísiónum og framtíðarætlanum, og hvat teg mettu Føroyar og føroyingar áttu at hava í huganum, tá huriðin til ár 2000 skal latast upp.

Nú bleiv lestrarstevnan sjálvandi meira merkt av kjaki, og sigast má eisini, at nógvar vísiónir komu undan kavi henda í Norðurlandahúsinum. M.a. segði Pál Weihe, at ungfolk høvdu eitt størri frælsi at velja í dag enn nakrantíð, men hann segði seg vóna, at teg vóru sum laksurin og vendu heim aftur. Pál helt tað vera ómøguligt at spáa longur fram í tíðina enn 5-10 ár, men at vit í framtíðini fara at fáa deplar, har kunneleikin verður savnaður. Bondini til tað nationala heilsuverkið verða kvett, tí tað fer at bera til á t.d. internetinum hjá eitt nú krabbameinsraktum fólki at finna júst ta viðgerðina, ið er lívsneyðug hjá teimum. Og tá eru argumentini hjá hesum fólki torfør at afturvísja. Tí er eisini neyðugt hjá okkum at fylgja við í slíkum specialiseringsprocessum. Tíðin, tá Pauli Dahl var einasti serlækni á Landssjúkrahúsinum, er langt síðani farin, og Pál væntaði, at um 5-10 ár fer at verða tær ferðir so nógvar lækna sum í dag. Tí verður eisini neyðugt at brúka meira pening, til tess at gera Landssjúkrahúsið meira lokkandi fyri lækna. Læknaestjóri segði tað eisini verða týðningarmikið at vera aktivur í gransking. Ikki tí, at hann væntaði

nakra Nobelvirðisløn til Føroyar, men tí at gransking er leikidómur móti heimføðisligheit, sum hann tók til. Í gransking fært tú nevniliga kritikk. Tú noyðist at leggja úrslitini á borðið og lata onnur meta um titt verk. Og tá kanst tú ikki bara steingja teg inni á Landssjúkrahúsinum og halda teg vera best á tínum øki.

Pál Weihe segði seg eisini rokna við, at gentøkni fór at verða ein hornasteinur innan heilsuverkið um eini 5-10 ár.

Annars helt læknaestjóri, at vit høvdu um lítið til okkara útbúna fólki t.d. okkara studentaskúllærarar í samfelagskjakinum. Hann helt at teg væltúðinu í almennum starvi áttu at havt partstarv í vinnuni. Her nevndi hann íslendingin Kára Stephanson, ið uppgav eitt professorat á Harward fyrri at bygja nakað upp, sum hann trúði upp á, og sum var eitt akademiskt konsept. Pál helt tað vera ein spurning, um vinnan kendi tað akademiska potentialið í Føroyum, men legði tó afturat, at hetta er ein generell trupulleiki.

Íkast

Annika Joensen segði, at Ferðaræðið hevði arbeitt eftir eini ætlan síðani 1993, ið hevði til endamáls at fáa fólki til Føroya, og tí hevði minni orka verið lögð í at búgva landið til at taka í móti ferðafólki. Men teirra mál var, at ferðavinnan skuldi hóska til føroyingar. Hon helt at vit mugu gera landið betri at vera í, her nevndi hon t.d. bussar, matstovur og mentan. Tí bota vit um hesi víðurskipti verður landið eisini eitt betri stað at vera í hjá føroyingum. Hon legði tó dent á, at ferðavinnan var eitt íkast til búskapin, og fer ikki at avloysa fiskivinnuna. Men hon kann vera eitt gott ískoyti hjá m.ø. heimildarfólki á bygd.

Annika helt at vit eiga at samstarva meira innan marknaðarføring, og her er internetið eitt tað biligasta amboðið.

Føroyar avtoftaðar

Niels Christian Nolsøe, stjóri á Elektron, brúkti sum útgangspunktið eina útsøgn hjá danska figgjarmálaráðharranum, Mogens Lykketoft, ið vildi vera við, at danir fara at 2-3 faldal livistøðið áður enn 2020. Niels Christian helt, at hesum kunnu føroyingar ikki liva við. Vit mugu ikki standa í stað, meðan londini rundan um okkum mennast so skjótt, tí so verða Føroyar avtoftaðar, helt hann. Okkara núverandi høvðsvinna er alt ov einstáttað, og vit megna ikki at 2-3 faldal livistøðið bert við fiskivinnuni. Vit klára okkum nokk uttan blokk bert við fiskivinnuni - so mikið klára vit at virka afturat núverandi tilvirking - men meira má koma afturat av vinnum, skal landið ikki avtoftast, helt stjóri á Elektron.

Hann væntaði, at hóast sera nógvar er hent á KT-øki

sum seinastu fáu árin, fer uppafur meira at henda í framtíðini. Niels Christian Nolsøe segði, at um 10 ár fer tann almenni sektorin at gagnnýta kunningartøkni á tann hátt, at hvør einstakur og ikki minst vinnan kunnu fáa upplýsingar frá tí almenna við KT. Hann helt annars, at tann føroyska vinnan sum nú er brúkar internetið alt ov lítið, og her sipaði hann m.a. til søluna av fiski. Hann segði, at vit áttu at lagt okkum eftir at útlutt telduútbúnað, og í framtíðini at álagt almennum stovnum, um vørn var kappingarfør, at keypt føroyska kunningartøkni. Men hann væntaði at trupult fór at verða at fáa fólki at støðast í Føroyum, um lonirnar verða hægri í grannalondnum.

Altjóða góðskugóðkenning

Petur Joensen frá Oljufyrirsitingini tosaði um teg nógva tíðarskeiðini, ið eru í oljuvinnu. Sum nú er eru Føroyar í leitiskieðnum. Um vit nakrantíð koma longur til onnur skeið, eitt nú boriskieðið, er tað jú bara gott, men Petur helt, at vit eisini kunnu brúka núverandi leitiskieðið til okkurt skilgott. Hann helt hetta vera ein upplagdan møguleika hjá føroyskum fyrirkum at mennast í einum altjóða umhvørvi. Tær fáa ikki fritt spæl, men mugu hinvegin venja seg so spakuliga til at luttaka, tí nógvar treytir fylgja við. Sum eitt stig á leiðini nevndi hann fyrirkuna á Skála sum í undanfarnu viku kláraði slíkar treytir. Tann fyrirkon megnaði nevniliga at fáa ta sonevndu ISO 9001 altjóða góðskugóðkenningina. So statti kunnu vit brúka núverandi fasu í oljuvinnuni til at menna okkum sum heild.

Hugburðsbroyting

Stjóri á Fiskavirking, Meinhard Jacobsen, helt, at vit í framtíðini mugu rationalisera og automatisera meira. Til hetta krevst miðalútbúgvið fólki sum t.d. operatorar. Hann væntaði, at fiskivinnan fer at koma í

kapping við oljuvinnuna um fólkið.

Meinhard Jacobsen nýtti eisini høvið at spyrja unga fólkið í salinum, hvussu nógvar teirra ætlaðu at starvast innan fiskivinnuna. Ein segði seg vóna tað! Meinhard helt, at her krevst ein hugburðsbroyting, og segði tað vera lögð, at eingin granskingardepil var knýttur at fiskivinnuni.

Ríkari tilvera

At enda varð spurt um, hvussu nógvar fólk fer at búgva í Føroyum um 10 ár. Teg flestu boðini vórðu

bjartskygd. Sagt varð, at tað er eitt privilegium at sleppa at arbeiða í Føroyum, og stjóri á Elektron helt ikki ikki, at trupulleikin fór at verða, at breiðfóða enn fleiri føroyingar enn vit eru í dag, tí sum hann segði, so vóru fólk ikki trupulleikin. Fólkið er tilfeingið!

Pál Weihe helt tað ikki vera einsligt at vera granskari í Føroyum, tí hóast tað er sunt fyri ungar oyggjabúgvar at fara út í verðina, so sær ein teldupostur hjá einum granskara eins út í Boston og í Føroyum. Hann helt telduna vera hent-

Tað var framtíðin hjá ungu lesandi føroyingum, sum var til viðgerðar í Norðurlandahúsinum leygdagin

ari og lættari at brúka enn t.d. telefonina. Pál væntaði, at fólk í framtíðini fara at hava eina dupulttilveru, har teg koma at arbeiða meginpartin av tíðini í Føroyum og so ein part av tíðini á tí europeiska meginlandinum. Og hetta væntaði hann eisini fer at verða ein ríkari tilvera.

Restaurant
Hafnia
28. & 29 juli
"HAPPY HOUR"
millum kl. 15.00 & 17.00
-25%
av øllum rættum og drykkivørnum
opið frá kl. 11.30

Café
Hollin

28. juli opið frá kl. 14.00
29. juli opið frá kl. 12.00

Bjóðar
-flógvar rættir
-kaffi og køkur
-sodavatn & øl
-ísar o.m.a.

Hotellið í miðbýnum